

Valtuutettu Tiia-Mari Mäkisen ynnä muiden valtuustoaloite Taideakatemia käynnistämiseksi Joensuussa

KV 08.12.2025 § 146

Valtuutettu Tiia-Mari Mäkinen jätti 8.12.2025 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen Taideakatemia käynnistämiseksi Joensuussa.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Petteri Tahvanainen, Anni Järvinen, Alia Dannenberg, Jarkko Immonen, Milena Varis, Helmi Vanhanen, Terhi Savolainen, Krista Mikkonen, Irmeli Stenberg-Louko, Hanna Koponen, Arja Holopainen, Teija Alanen, Ville-Pekka Timonen, Emilia Kangaskolkka, Sari Koskinen, Anna Estola, Maija Kuivalainen, Jertta Harinen, Jussi Laakkonen, Katja Asikainen, Kristiina Oinonen, Jenni Laasonen, Kauko Salo, Karita Kaita, Jasmin Pyöriäinen, Asko Miettinen, Kaija Majoinen, Anu Honkanen, Satu-Sisko Eloranta, Simo Rauma, Anni Torni, Virve Mikkonen, Ari Tielinen, Hannu Holopainen, Merja Mäkisalo-Ropponen, Pekka Puustinen, Päivi Eteläpää, Maija Törmänen ja Sari Huovinen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KULILK 20.05.2026 § 29

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 15.12.2025 § 468 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuutetut yli puoluerajojen esittävät Tiia-Mari Mäkisen johdolla, että Joensuu mahdollistaisi yläkoululaisille Taideakatemia-toiminnan Urheiluakatemia rinnalle soveltaen samaa harjoitusaukkoperiaatetta taideharrastuksiin kuin urheiluun sovelletaan.

Joensuun urheiluakatemia on alueellinen huippu-urheiluverkosto, joka sitoo yhteen urheilijoiden opintopolut, valmennuksen ja tukijärjestelmät. Urheiluakatemia, yhteistyössä alueen oppilaitosten, urheiluseurojen sekä muiden asiantuntijatahojen kanssa mahdollistaa urheilun ja opiskelun yhdistämisen aina yläkoulusta korkeakouluihin saakka ja tukee nuorten urheilijoiden menestymistä urheilussa, opinnoissa ja muilla elämän osa-alueilla. Urheiluakatemia keskeisimpiä toimintoja ovat yläkouluissa liikuntaluokat Lyseon peruskoulussa ja lukuvuonna 2026–2027 alkaen Pataluodon koulussa. Liikuntaluokalle hakeutuville oppilaille on valinnaisaineiden muodossa tarjolla paljon liikuntaa ja opetusta sekä kasvatusta urheilijaksi kasvamisessa. Toisella asteella keskeisimpinä toimintoina ovat urheilulukio ja urheiluakatemia, joka mahdollistaa kolme aamuharjoitusta viikossa. Lisäksi toisella asteella mukaan tulee valmennuksellinen, fysiologinen ja terveydenhuollollinen tuki, edistämään opiskelijoiden tavoitetta edetä kohti huippu-urheilua. Korkea-asteella urheiluakatemia tarkoitus on mahdollistaa ja tukea huippu-urheilun ja opiskelujen yhteen sovittamista sekä tarjota harjoitteluolosuhteita opiskelijaurheilijoille. Urheiluakatemiat toiminta on opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämä verkostomainen järjestelmä ja toimintaa koordinoi Suomen olympiakomitea. Kaupunki saa toimintaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta.

Urheilun harjoitusaukko on vuonna 2025 alkanut osa urheiluakatemia toimintaa. Toimintamalli perustuu siihen, että oppilaille rakennetaan lukujärjestyksiin harjoitusaukko, jonka aikana järjestetään ohjattua harjoittelutoimintaa. Harjoituksia järjestävät alueen urheiluseurat, sekä urheiluakatemia. Harjoitusaukko ei ole koulun toimintaa, vaan lukujärjestykseen mahdollistettu ohjattu ja valvottu harjoittelu-aika tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen harrastamiseen liittyen. Edellä kuvattu malli on käytössä pääkaupunkiseudulla ja se on osoittautunut myös Joensuussa toimivaksi. Lukuvuodelle 2026–2027 urheilun harjoitusaukkoon on ilmoittautunut yli 70 yläkoululaista neljästä koulusta.

Valtuustoaloite puoltaa taideaineiden liittämistä harjoitusaukkotoimintaan yhdenveroisesti Urheiluakatemia kanssa, missä kouluajan viikkojärjestyksen aamuaikoja voisi käyttää joko harjoitteluun tai ohjattuun opetukseen. Toiminta tulisi kokonaisuutena olemaan eri muotoinen sisällöltään kuin Urheiluakatemia toiminta, mutta toisi omalla konseptillaan taiteen vakavan ja tavoitteellisen harrastamisen esille sekä mahdollistaisi osin koulu-aikaa harjoitteluun ja / tai muusikin ja taiteen oppitunnille osallistumiseen.

Joensuussa taiteen perusopetuksen laajaan oppimäärään sisältyvät seuraavat oppiaineet: musiikki, kuvataide, sirkus ja kädentaidot. Edellä mainittuihin oppiaineisiin olisi mahdollista sisällyttää ohjattua ja valvottua harjoittelutoimintaa viikkojärjestyksen aamuaikoihin ainakin konservatorion ja kansalaisopiston tahoilta. Taideaineet liittyvät vahvasti harjoitteluun ja sitä kautta johdettuun taiteelliseen lopputulokseen. Tämän vuoksi on hyvin luontevaa laajentaa harjoitusaukkotoimintaa myös Joensuussa oleviin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoihin. Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä on tavoitteellista ja pitkäjänteistä harrastamista, missä opintoja suoritetaan useita vuosia tähdäten usein taide- ja / tai luovien alojen ammattiopintoihin. Tällä hetkellä noin 80 nuoren kohderyhmä voisi hyödyntää taiteen harjoitusaukkotoimintoja vuositasolla. Tästä näkökulmasta katsoen valtuustoaloite on kannatettava.

Osana valtuustoaloitteessa esitettyä yhteisöllistä ja osallistavaa taidetoimintaa tulisi toteuttaa Joensuun yläkouluissa taidevälitunti ja –projektitoimintana yhteistyössä Salomaa-Säätiön kanssa. Taidevälitunnit ovat kaikille koululaisille saavutettavaa ja yhteisöllistä taidetoimintaa, mitä luotsattaisiin taiteen ammattilaisten, järjestöjen ja yhdistyksien kanssa yhteistyökumppaneina Joensuun kaupungin kulttuuripalvelut ja koulutuspalvelut. Taidevälituntitoiminnan aloittamisen ehtona on myönteinen hankerahoituspäätös.

Valtuustoaloitteessa esitetyn toiminnan kautta taiteen sateenvarjon alle muodostuisi näin ollen kaksi kokonaisuutta, missä vaativa harrastaminen ja yhteisöllinen taiteen tekeminen olisivat omina toimintalinjoinaan kokonaisuudessa.

Joensuun kantakaupungin yläkoulujen näkökulmasta tavoitteena on, että lukuvuodelle 2027–2028 kartoitetaan harjoitusaukosta kiinnostuneet, taiteita harrastavat kuudesluokkalaiset. Koulujen mahdollisuuksien ja lukujärjestyksen muodostamien reunaehtojen perusteella harjoitusaukosta kiinnostuneet oppilaat sijoitetaan luokille, joilla on lukujärjestyksessä harjoitusaukko. Taiteen harjoitusaukko mahdollistettaisiin lukuvuosina 2027-28 ja 2028-29 eli kaksivuotisena pilottina sekä mahdolliset taidevälitunnit lukuvuosina 2026-2029 kolmivuotisena pilottina. Taiteen harjoitusaukkotoiminta päätetään koulukohtaisesti toimintaan hakeutuvien lasten ja nuorten määrän perusteella. Toiminnan arviointiin laaditaan ennen toiminnan aloittamista mittarit, joita seurataan. Pilottijakson jälkeen arvioidaan toimintaa ja sen

vaikuttavuutta arvioidaan kokonaisvaltaisesti ja tehdään päätös toiminnan jatkumisesta ensisijaisesti perusopetuksen järjestämisen näkökulmasta. Valtuustoaloitteen ehdottama taidetoiminta mahdollistetaan koulutus- ja nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä.

Valmistelija: kansalaisopiston rehtori, konservatorion rehtori, kulttuurijohtaja, koulutus- ja nuorisojohtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä olevan vastauksen valtuutettu Tiia-Mari Mäkisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen Taideakatemia käynnistämiseksi Joensuussa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Jussi Laakkonen ja Ninni Saarinen saapuivat kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Päivi Eteläpää poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

KH 01.06.2026 § 203

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä olevan vastauksen valtuutettu Tiia-Mari Mäkisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen Taideakatemia käynnistämiseksi Joensuussa ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 15.06.2026 § 61
2075/00.02.00.03/2025

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä olevan vastauksen valtuutettu Tiia-Mari Mäkisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen Taideakatemia käynnistämiseksi Joensuussa ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa kolme valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

